

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XVII. De Emptione venditione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63255)

§. 3. ff. de pact. sed posterius concessum est, l. 7. ff. eod. Ergo & prius. Respond. Paria sunt à pari rei loquendo concedo, quoad modum paciscendi Nego. Multa enim expressa nocent, quæ non expressa valuissent.

TITULUS XVII.

De

Emptione venditione.

QUÆRES 1. Quid sit Emptio venditio. Respond. Emptio venditio est Contractus bonæ fidei solo consensu initus, quo re siue merce pro certo pretio commutanda conuenitur. Dicitur bonæ fidei, quia multa ex æquitate præstantur, de quibus expressè conventum non est. Quatenus pretium offertur pro re, vocatur emptio; quatenus res pro pretio datur, venditio dicitur. l. 1. ff. de contrab. em. & l. 1. ff. de rer. permut.

QUÆRES 2. An valida sit & rescindi possit venditio quā venditor in pretio est læsus? pro cuius resolutione notandum est, pretium iustum pro diversa hominum æstimatione communiter assignari triplex videl. summum, medium, & infimum, res enim cuius pretium medium sunt v. gr. 100. Imperiales, ab aliquibus 90 ab aliis vero 110. æstimari potest; quorum prius infimum, posterius vero summum siue rigorosum vocari solet; unde quodcumque pretium ex his venditor pro re venditā confectatur, iusto eam pretio vendidisse dicitur. Quod præviè notaro duo Casus sunt distinguendi; vel enim

1.7. M. enim venditor læsus est ultra dimidium eo quòd pro
 re, ejus pretium infimum erant 100. floreni, acce-
 perit minus quàm 50. v. gr. 46. florenos, & tum
 venditio quidem valida est, venditor tamen agere
 potest, ut vel defectus justì pretii suppleatur, vel
 venditio rescindatur. *l. 2. Cod. de rescind. vend. c. 3. §*
6. b. t. vel læsus est infra dimidium, accipiendo nimi-
 rum pro re ejus valor sunt 100. floreni, 60. v. gr.
 Et tum quoque valida est venditio adeo quidem, ut
 non ad rescindendam venditionem tantum sed & ad
 supplendum pretii defectum de jure tam Canonico
 quàm Civili denegetur actio, ut *loc. cit.* tradunt
 Doctores; cujus ratio est, ut commercia & con-
 tractus majori fiducia celebrentur & evitetur nu-
 merus litium, quarum finis non esset, si ob quam-
 cunque læsionem agi in Judicio posset. cum tamen
 Canones omnem omninò peccandi occasionem tol-
 lere conentur, hinc licet læso infra dimidium acti-
 onem judicalem denegent, denuntiationem tamen
 Evangelicam concedunt, quâ læsus idem quod a-
 ctione stricta consequitur.

QUÆRES 3. Cum tam emptori quàm ven-
 ditori Si intervenierit læsio ultra dimidium compe-
 tat judicialis actio *arg. l. 2. cit. § 5 cap. cum dilecti, cap.*
cum causa b. t. An ut emptor ad rescissionem contra-
 ctus, vel suppletionem pretii agere possit sufficiat, quod
 pro re, ejus justum pretium summum sunt 100 floreni,
 dederit plus quàm centum & quinquaginta florenos,
 an verò requiratur, ut eam emerit plusquam 200.
 v. g. ducentis & 40. florenis? utraque sententia suos
 habet patronos, posteriorem defendit *Fachinus con-*
trovers. jur. lib. 2 cap. 16. eamque sic probat: læsio
 ultra dimidium ex parte venditoris esse dicitur cum

Y

nec

nec dimidiam partem veri pretii accepit *c. l. 2. E*
 go & ex parte emptoris etit, si rem emerit, cu
 æstimatio dimidiam partem pretij numerati non
 tingit; prior tamen communior est, & æquior
 praxi, cum servanda sit æqualitas inter emptorem
 venditorem.

QUÆRES 4. An licita sit venditio cu
 pacto de retrovendendo? Illicitam esse suade
 videtur *cap. 5. b. t.* quod venditionem cum tali p
 cto initam tanquam usurariam reprobatur; nihilom
 nus vera est & communis sententia, venditione
 cum tali pacto seclusis fraudibus, nec usurariam
 illicitam esse prout desumitur ex *l. 2. Cod. de pact. in
 emptorem.* & ex *Levit. cap. 25.* Ubi venditio
 possessionum redemptio permessa est Israelitis. Ra
 tio est quia venditioni annecti possunt onera, dum
 modo secundum quantitatem adjectorum onerum
 moderetur & reducat pretium, *l. 79. ff. de contr
 hend. emptio.* Cum sic pro re venditâ non exigatur
 plus quam re ipsâ valeat: Ergo si propter pactum
 retrovenditionis, exigat minus pretium venditor
 nullam committet iniquitatem. Non obstat *textus
 cap. citat.* Quia ibi venditio tanquam usuraria non
 reprobatur ideo, quod intervenerit pactum retro
 vendendi, sed quod non fuerit vera venditio, nam
 re ipsa fuit contractus pignoratitius speciem vendi
 tionis præferens ut palliaretur usura, quæ con
 missa est quod venditor vel potius mutuans pen
 nes & fructus ex domibus & olivis in speciem ven
 ditis, re ipsâ autem oppignoratis, voluerit lucrari
 uti ex circumstantiis contractus colligitur.

QUÆRES 5. An casu, quo emptor res
 alienam sibi venditam vero domino eam vendicanti,

à Judice cogitur restituere; venditor emptori de rei venditæ evictione teneatur? Respond. affirm. per l. 6. *Col. de eviction. & cap. fin. b. t.* qua actione duo petuntur nimirum pretium solutum, & interesse;

QUÆRES 6. An actio de evictione in omni Casu locum habeat? Resp. Negative tres enim casus *dict. cap. fin.* excipiuntur. primus est si emptor non denuntiaverit venditori litem sibi super revendita motam. Secundus si sententia lata sit contra emptorem, ob ipsius contumaciam. Tertius si per imprudentiam, injuriam vel errorem judicis condemnatus fuerit, quia ut inquit l. 51. *ff. b. t.* injuria quæ sit emptori venditorem contingere non debet. sunt & alii casus quibus venditor Emptori de evictione minimè tenetur, quos facilius erit in auctoribus legere, qui materiam hanc fusiori calamo tractarunt.

QUÆRES 7. Quænam res vendi possint? Respond. Quæcunque specialiter non prohibentur. prohibentur autem 1. res spirituales, v. gr. Jurisdictio Episcopalis, beneficia, ordines ecclesiastici, &c. 2. Res sacre religiose & sanctæ, v. gr. vasa sacra, vestes, altaria & reliquæ Sanctorum. 3. homo liber. 4. res publicis usibus destinatæ, v. gr. viæ publicæ, basilicæ &c. 5. res dotalis vel donata propter nuptias, licet uxor consentiat, exceptis certis casibus. *cap. pervenit. b. t.* 6. res litigiosa sive restitutioni obnoxia.

QUÆRES 8. Ex quot causis emptio venditio rescindi possit? Resp. Potissimum ex quinque. 1. mutuo contrahentium disensu, seu potius Consensu, l. *nihil tam naturale ff. de reg. jur.* 2. ex Capite metus, l. 1. *ff. de eo quod metus caus.* 3. ex

capite doli. 4. Ex læsione ultra dimidium. Si
 ædilitio edicto per actionem redhibitoriam
 competit per 6. menses ad rescindendam em-
 nem & venditionem, si quis rem vitio, morbo
 corruptam, sive animatam sive inanimatam
 rit, quam retinere propter vitium non expediat.

TITVLVS XVIII.

De

Locato & Conducto.

QUÆRES 1. Quid sit locatio conductio? Re-
 spond. Locatio conductio est Contractus bo-
 næ fidei quo de rei alicujus usu vel fructu
 certa mercede convenitur, is qui rem utendam
 fruendam alteri concedit, locator dicitur; qui
 mercedem solvit, conductor vocatur. Differt
 emptione, venditione, quod per locationem non de
 dominio transferendo sed de usu vel fructu tantum
 conveniatur.

QUÆRES 2. An & ad quale tempus res Ec-
 clesiasticæ locari possint? Respond. Locationem
 rerum Ecclesiasticarum permissam esse, res est indu-
 bitata, & quidem si debitæ solemnitates interveni-
 ant, ad quodcunque tempus; sine solemnitatibus
 verò, licet *elementina prima de rebus ecclesiæ alien. lo-*
cationem ad tempus modicum, cujusmodi est quod-
 cunque decennio minus permittat, jure tamen po-
 steriori res Ecclesiæ immobiles ultra triennium
 locari nequeunt, *extravag. ambitiosa eod. titul.* Cu-
 jus extravagantis dispositio in Germania nostrâ
 parum recepta videtur.

Quæres